

مرکز مجربان امام صادق علیه السلام

سیوطی

جلسه (۱۱۹) ۱۵

استاد: وافی یزدی

موضوع: اضافه

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

نکته ۱: در اضافه لفظیه، اگر مضاف الیه الف و لام داشته باشد، جایز است به مضاف نیز الف و لام متصل شود: الجعد الشعر.

حتی اگر مضاف الیه دوم نیز الف و لام داشته باشد، بازهم مضاف می‌تواند الف و لام بگیرد: زید الضارب رأس الجانی. همچنین اگر مرجع ضمیر مضاف الیه نیز الف و لام داشته باشد، مضاف می‌تواند الف و لام بگیرد: مررت بالضارب الرجل والشاتمه.

نکته ۲: در وصف، اگر مضاف الیه مثنی یا جمع مذكر سالم باشد، مضاف الیه می‌تواند الف و لام بگیرد: مررت بالضاربی زید و الضاربی رجل.

نکته ۳: گاهی مضاف از مضاف الیه، کسب تانیث یا تذکیر می‌کند؛ البته زمانی که مضاف، قابلیت حذف شدن داشته باشد: كما شرقت صدر القنائة من الدّم («صدر») از «القنائة» کسب تانیث کرده، لذا فعل «شرقت» مونث آمده - رؤیة الفكر ما يؤول له الأمر معین علی اجتناب التّوانی («رؤیة» از «فکر» کسب تذکیر کرده).

نکته ۴: دو اسمی که در معنا باهم متحد و یکسان هستند، مضاف و مضاف الیه یکدیگر واقع نمی‌شوند. همچنین صفت به موصوف و موصوف به صفت نیز اضافه نمی‌شوند.

دلیل: زیرا مضاف به سبب مضاف الیه، کسب تعریف یا تخصیص می‌کند و چیزی بوسیله خودش معرفی نمی‌شود و یا تخصیص نمی‌خورد.